

SVERIGE

Kongl. maj:ts nådiga resolution och förklaring uppå the allmenna beswär, som städerne uti Swerige och Finland, igenom theras fullmächtige, hafwa wid thenna riks-dagen i underdånighet andragit. Gifwen

kungl. tryckeriet : Momma
1739

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Kongl. Maj:ts

Nådiga

RESOLUTION

Och

Örflaring

Uppå the

Allmenna Besvär,

Som Ståderne uti Sverige och Finland/
igenom theas Fullmächtige / hafwa wid theanna
Riks-Dagen i underdånighet
andragit.

Stifven Stockholm i Råd-Cammaren then 12. Aprilis
1739.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:ts.

STOCKHOLM

Tryckt hos Directeuren af Kongl. Tryckeriet.

PET. MOMMA

Kongl. Maj:ts

Nådige Resolution och Förklaring uppå the All-
männa Besvär / som Städerna uti Sverige och
Finland / igenom theas Fullmächtige / hafwa wid
thenna Riks-Dagen i underdånighet andragit. Gif-
wen Stockholm i Råd-Sammaren then 12. Aprilis.
Anno 1739.

Kongl. Maj:st har låtit sig föredraga hwar Bor-
gare Ståndet anfördt / att Kongl. Maj:ts och
Rikens Ammiralitets Collegium skall hafwa
allwit anledning til förtydning af Kongl.
Maj:ts Nådige Resolution uppå Städernes underdån-
ige Allmänna Besvär wid Riks-Dagen år 1734. 48. s. /
så att Städerna icke kommit att åtsätta thenna Kongl.
Maj:ts them meddelte Nådige Resolution till goda / med
mera. Nu althensund thet befinnes / att Städerna /
under förbemälte Riks-Dag / icke fördt något besvär
emot thet / som uti Kongl. Förordningen then 23. Maii
1690. 3. s. är stadgat / utan i anseende till andragne orda-
saker / endast sökt befrielse för then igenom Kongl. Bref-
wet then 13. Junii 1732. påbudne afgiften / till Båtsmans
Förråds-Cassan, och Kongl. Maj:st tå i nåder sunnit
skidigt / att bifalla. Städerna uti samma ansökning /
såsom ofwanbemälte 48. s. utwisar; Ty är Kongl. Maj:ts
allswarlike willja och befallning / att Städerna / som af
Berg-räskapers Sammanstotts medel underhålla theas
Båtsmän / igenom thenna Båtsmans Förråds-Cassan
icke

AMMIRALITETS-REGISTRUM

i de böra beswäras: Emedan Städerna gemensamt äro
Kongl. Maj:ts och Cronans answartige för eit wist antal
Båtsmän / hwilka the / efter iheras egen fördelning/
äro plichtige / alltid Completer att underhålla / och när
thet för Kongl. Maj:ts och Rikets tjänst påfordras/
präftera.

2.

Borgare: Ståndet har i underdånighet andragit /
huruledes the sätt / som nu är brukeligt wid uphand-
lingar af allehanda Materialier och Victualie Persedlar
samt Entreprenader för Kongl. Maj:ts och Cronans be-
hof / enligt Kongl. Maj:ts Nådigste Resolutioner på
Städernes Besvär åren 1723. och 1727: 36. och 38. S. S.
tyckes wara aldeles otjänligt och skadeligt / samt att se-
dan tillslag för then minst bjudande stiedt och Auctionen
är förbi / som ofratt skall hånda / att wederbörande / som
å Cronans wagnar the om sista skola / antingen sielfs
wa uphandla / eller på annat sätt betinga om uphand-
lingen och Entreprenaden, hwarigenom Borgerskapet
afstånges ifrån leswerantsen / hwarföre anhålles / att se-
dan wederbörande / innom November Månads slut / gif-
wit Magistraten, å then ort arbetet eller Leswerantsen
skall stje / tilltidna / hwad som erfordras till Cronans
behof / så ock alla the wid nödige wilkor och betingnin-
gar / så kundgiöres sådant / samt dagen när uphandlings
Auctionen förtagas skall / igenom öppet anslag på Råd-
hus dörren / jämwal när så nödigt är och the sårskildt
befalles / åfwen igenom notificationer till alla Städer
i Länet / och så samma dag infaller / lämnas hwar och
en Statsskyldig undersäte / utom Cronans Militair och
Civil

Civil Betjante/ som Lön ämnluta/ att biuda wid au-
ctionen på the fere wanlige ställen i någons af Magistra-
ren närwaru/ hwar wid icke allenast tillslag bör sje för
theu/ som så är minst biudande/ utan ock bör tien sam-
ma efter sadant thes bud så gjöra Lesweranssen/ endr
han så straxt/ innan aucttionen slutes/ ställer sadan så-
kerhet/ som pröfwos tillräckelig för thes anbud och Les-
weranssens fullgjörande/ samu then halwa summan el-
ler hwad som på handen gifwes; Men att någon up-
handling eller Entreprenade hwarcken anmerlunda måtte
tillåtas att wärckställas eller wara gällande. Kongl.
Majst pröfwar i nåder skäligt/ att bifälla thessa an-
söknitng; dock att wederbörande Collegier och andre/ som
å Cronones wägnat äro eller warda förordnade/ så snart
the af Stats Contoiret eller elljest århållit kundskap om
hwad til upphandlingar och Entreprenader til Publique
behof i Scaten bestådt blifwit/ sadant gifwa Magistrater-
ne tillståndna och hwad som ärfordras/ med the fere wil-
kor the wid kunna förekomma: blifwande här wid så
wål Ridderstapet och Adelens/ som andra Ständens wäl-
fångne Privilegier til alla delar til thesas kraft och wärck-
kan bibehåldne. Hwad uphandlingarne till Kongl. Am-
miralitetet i Carls-Crona angår/ så förhållas the med
efter thet som therom nu särskildt är stadgat.

3.

Kongl. Majsts Bref thet 18. December 1735. til sanno-
telige Landshöfdingarne i Sverige/ är i sig sielf tydeligit
nog/ så att gjöromålet/ med bepröfwande af mindre
nöddige Borgare i Städerna/ icke kunnat blifwa/ att stäl-
la samtelige Borygerstapet under någon mönstring/ utan
alle.

allenast / att the ringare Borgare / som enligt 1727
och 1731. årens Kongl. Förordningar om wårfwingar /
icke kunna betala 2 e Daler Silf. Mynt utskolder / och
igenom öfwerflödigt Krögande eller annan mindre nödig
handtering kunna finnas wara Städerna til fast n era
tyngd än wårckelig styrcka / samt således ibland Bor-
gerskapet äro onyttige / måtte ställas under sådant bepröf-
wande / hwar med Städerna så mycket hållre låra finna
sig förnögd / som Kongl. Maj:ts Rådighst lämnat themna
förrättning till Landshöfdingarne / Magistraterna och
menige Borgerskapet gemensamt / såsom Kongl. Maj:ts
förbemälte bref utwisar.

4

Hwad angår Handwårckeriernes underdånige bes-
swår / att Gesäller / i anledning af Kongl. Maj:ts Bref
then 27. Octobr. 1736. / blifwit emot wanligheten / under-
gifne Wårswarne / när the efter kläckan 10. om aftonen
the öfrige dagar i wekan / men efter kläckan 6. om afto-
nen för instundande Högtid / Sön- eller Helgedag / war-
da fundne på någon Krog eller Källare / hwarmedelst the
bästa Handwårckers - Gesäller skola begifwa sig utur Ri-
ket, och nyttige fremmande Gesäller afsträckas att kome
ma in i Landet / Ambeterne til skada och olägenhet; Så
har Kongl. Maj:st thet samma uti närmare öfwerwågan-
de tagit: sinnande i nåder för skjäligt / att Gesäller böra
wara åfwen i thetta fall fria för Wårswarne; Och i thet
ställe / när the sådan förbuden tid finnas på Krogar eller
Källare / plichta första gången 210 Daler Silf. Mynt
och andra gången 2 hundra Daler Silf. Mynt til Trestip-
tes //

tes/ eller i brist på botum plichte efter Lag med Fångelse
wid Watern och Bröd; Men then Besäll/ som är så wahn-
artig/ att han tredte resan uti ofwännämde förbudne
tto låter sinna sig på Krogar eller Källare öfwa dryckens
skap/ må ey få lösa sig med tredubbla Böter/ utan wa-
re han til Krigstjänst förfallen/ hwar uti han så efter lag-
ga ransafning och Dom/ owägeligen trada skall.

5.

Beträffande Strandsittjarne eller the så kallade Hal-
lans farare/ särdeles uti Toreko, Skeppetroken/ Wiken/
Höganäs/ Kullabodar och flere ställen/ hwilcka jämte
med then Seglation för Fracht af Rödymans Gods the här
tills idkat/ öfwen och för sig sielfwa skola hafwa brukat
en anseelig Handel/ Stapel Städerne til præjudice, samt
förordsat annor olägenhet; Så anser Kongl. Maj:t för
nödijt här igenom att förordna/ thet alla the som gå igenom
Sundet/ ånständt allenast ifrån then ena inrikes
Staden til then andra/ böra icke thes mindre
wara Seglations ordningens 4. s. undergifne/ och
them således aldeles betagit/ att under wägen i
fram och återresan begifwa sig til sina hemwister el-
ler andra olaga Hamnar/ helst sådane thes Sjöresor
icke äro af annor beskaffenhet/ än the ju kunna förse sig
med tillräckelig proviant för hela resan/ på thet the tilfä-
llen/ som i så måtto warit härtils nyttjade til orichtighe-
ter/ må warda förekomne/ och för öfregit hwad then öf-
werklagade olofflige Handelen angår; Så emedan then
för thetta år förbuden; Ty ankommer thet på Städernes
egen waksamhet/ att igenom thes Fiscaler, Uttridare
och

och andre Betiänte sådant esterspana och then brohslige
theröfwer lagföra låta.

6.

På thet så wäl Kongl. Maj:tt och Cronan thes tilbör-
liga rättighet må hemfalla / jämwäl Städerne i gemen-
tce öfwer billigheten betungas / pröfwar Kongl. Maj:tt
i nåder skäligt öfwer Städernes under dånige beswär /
uppå Rikens Ständers tillstyrckan sig således förklara /
thet uti Städerne på en Skyl Såd / måge räknas Tre
band / sådane som uti omkretsen hålla Tre alnars mått
öfwer bandet, eller en aln mitt igenom och under band-
det / och att på the orter therest för gräsblandning el-
ler andra ordsaker / så stora band utan stada icke lunn-
na bindas / hwar ock en må fritt stå / att under same-
ma mått inberäkna två / tre eller flere band / och ther-
före såsom ett enda band / Tullen efter Skyletalet se-
dan årlåga / såsom Tull Taxan utwisar och innehåller /
hwar efter alla wederbörande nu och framdeles
hafwa sig att råtta.

7.

Anhålla Städerne i underdånighet / att alla Manu-
factur och Handwärcskwaror / som tillwärfas wid
priviligerade werk eller Handwerckerier i Städerne
icke måtte graveras med lilla Tullens år åggande så
the sändas innom Riket til marknader / eller Städerne
emellan / antingen the dro uti tillwärcarnes eller an-
dras händer / til wärcens upkomst och undersätarnes ge-
mensamma nytta; Kongl. Maj:tt will framdeles igenom
särskildt Förordning sig här om i nåder yttra.

8. Står.

8.

Städerne så wäl som alla öfrige Rikens Inbyg-
giare/ hafwa att rätta sig efter thet som förskiljet är eller
kan bliwa stadgat/ så wäl angående Mät o^h Wigt/
som sielwa mättingsfättet.

9.

Med Rask och Spinhusins åttningarne kommer att
förhållas efter thet som therom förskiljet kan bliwa för-
ordnat; Men hward angår then fjerdedels proCent wid
alla Köp af Fast Egendom i Städerne/ som af köp-
stillingen härtils måst betalas til Spinhus Fond; Så
emedan Fastigheterna i Städerne thesutan äro nog an-
rädfwentyr och afgifter underkastade; Ty pröfwar Kongl.
Maj:et skäligt/ att samma proCent må hädan efter up-
höra. Elliest som Spinhus Fonds Taxan utsätter för
ett Winter-Las Hö Tre Dre Kopp:Mynt/ hward utaf
man på några ställen tagit sig anledning/ att lika myn-
fet upbära för ett Sommarlas/ hwardi likwäl är stor
åtskänad; Förthen skuld har Kongl. Maj:et härigenom
welat förklara/ thet för ett Sommarlas/ som til salu
införes i Städerne/ bör betalas hälften emot thet som
för ett Winterlas är utfördt/ nembligen en och en hlf
dre Kopp:Mynt/ dock thet hö som wärer på Städernas
egen grund ifrån Spinhus afgift frierkiändt. Hward
Kalken angår/ sem för lästen är utförd til Sex Dre
Kopp:Mynt; Så i acht tages thet wid/ at: då afgiften i
en Stad thesfore en gång är betald/ bör samma wara
ey widare belastas thet med i en annor Stad.

10.

Hward Ambeten och Handtwerckerierne ytterligare
klaga

klaga öfwer åtskilligt intrång them förordsalas/ har
Kongl. Maj:t låtit sig föredraga, och beträffande 1. att
the allehanda Handtwerckare och Arbetare måtte blif-
wa affstafade, som uppehålla sig i Städerne och på Lan-
det/ och icke för ständig kost och lön ensamt arbeta för
theras Herrskap/ enligt Adelige Privilegierna åhr 1723/
utan antaga och förrätta arbete för Allmogen och
Stånds-Personer; Så will Kongl. Maj:t at the/ som
förmena sig på sådant sätt lida/ kunna hwart mål för
sig särskildt upgifwa/ så wederbörande Ambetsmän och
Domhafwande/ efter Privilegier och Konglige Förord-
ningar/ hafwa att lämna hwar och en all rättwis och
skällig handräkning. 2. Att inga andra än Allmogens
tillätelige Handtwerckare må af Sochnarne eller
Stånds-Personer förwaras; Så förblifwer thet wid
Kongl. Resolutionen på Städernes besvär af åhr 1727.
2. §. hwad Allmogens Handtwerckare angår/ men thes
förutan bör ingen Handtwerckare under Stånds-Per-
soners förswar skyddas. 3. Huru så wäl thet förasteda-
de/ som i tjänst warande Krigsfolket må/ med thet
Handtwerck the kunna hafwa lärt/ sig befatta/ thes-
om har Kongl. Maj:t för thetta utgifwit thes Nådiga
Resolutioner, hwar wid thet kemmer att förblifwa. För
thet 4:de finner Kongl. Maj:t skäligt/ att the af Bor-
gerskapet/ som betiåna sig af Bönhaser och Fustare/
Ambeten till prejudice, böra åfwen som sielfwa Fusta-
ren/ böta Tijo Daler S:mynt/ när the in för Domaren
warda öfwerlygade. Sidst och för thet 5:te/ att Sochne-
Handtwerckare å Landet måge årlägga gjernings ören
till alla the Städer/ sem sådane gjerningsören icke be-
kommit; Så hafwa wiåa Städer att åtnjuta, af hwar

Arbetsman och Sochne Handtwerklare å Landet En
Daler S: Mynt ärligen; dock kunna inga andra Stä-
der efterlåtas sådane gjerningsöhren! att uphåra/ än the
som igenom Privilegier och Konglige Resolutioner the
til åga rätt/ såsom Kongl. Resolutionen wid Riksdas-
gen den 10. Novembr. 1686. 10. §. thet til gjör Skånsta
och Hallandske Städerna berättigade.

11.

Kongl. Maj:it har allaredan uppå Rikens Stän-
ders ansökning förordnat en Commission til Sid-Tulls-
Taxans öfverfende och förbättrande/ hwilken sedan af
Rikens Ständer kommer vidare att bepröfwas innan
then samma fastställles; Och hwad angår thet, att Tull-
len för inkommande Wäror må betalas i Caroliner,
eller i brist theraf/ med plåtar eller Banco-Sedlar emot
6. proCent lagie, samt att Tull- och Aceis Förordnin-
garne måtte under ett sammanhang med Tull-Taxan
igenom Trycket utkomma/ thet med förblifwer som för-
ut stadgat är/ eller vidare stadgat blifwer.

12.

Thet Visitation af Marknads- Gods/ som uti
Kongl. Maj:its Nådige Resolution på Städernes All-
männa besvär år 1734. 8. §. omförmåles/ kan för
säkerheten skull icke aldeles afstallas; Men att samma
Visitation må thestomehra til the handlandes beqwän-
ligheten wärkställas/ så skola Tullbetänterne i the större
och folkrikare Städerna/ hwarest samma Visitation,
icke onnorstådes än uti Backhusen kan förättas/ noga
efterlefwä förbemålte Kongl. Resolution; dock uti the
Stä-

Städer/ hwarest the Handlande icke äro så många/ el-
ler arbetet så widlyftigt/ att ju Betiänterne kunna thet
till hafwa tid och lägenhet/ will Kongl. Maj:t i nåder
tillåta/ thet these Visitationer må anställas af Tull-
Betiänterne uti 2:ne Magistrats Personers närwaru uti
Nagrens Hus/ när marknads Pactorne hemkomma
med Tull-Sigill förseglade.

13.

Öfwer the underdånige påminnelser som Städerne
färskildt hafwa anfördt emot Södra och Norra Dyferie
Compagnierne, samt wid Kongl. Maj:ts Nådigste om
Dyferiet utgångne Förordning then 18. November 1734./
will Kongl. Maj:t låta utfärda thes Nådige Resolution
och Förklaring wederbörande till esterrättelse. Elliest
tillåter Kongl. Maj:t/ thet bägge these Compagnier,
så hädan efter/ som härtills/ måge wara från hwar an-
nan afskildt/ medan thesas sammanfogande pröfwat was-
ra skadeligt.

14.

Utom thet af Kongl. Maj:ts samt Rikens Krigs-
Collegii affordrade underdånige Förklaring och utlåtande
finnes/ att wid någon för Cronans behof skedd En-
treprenade och Auction, eller när Contract om Leswe-
rantser slutas/ Städernes umgälder/ af Wägare-Pro-
Hambn-och Mätarepenningar med mera/ ej blifwit them
här tills betagne/ emedan Lesweranterne thesöre icke äro
befriade/ utan the eller the Fartygg/ som til Leswerant-
fernes framstättande således brukats/ altid varit skyl-
dige Städernes umgälder att årlägga; Will Kongl.
Maj:t i anseende till Borgare-Ståndets anförde besvär/

B 2

här

häröfwer sig i nåder yttra / att Städerna ej eller hädan
efter böra lida någon minskning uti theras rättigheter
och inkomster / utan finner ställt / att Städerna wid
alla tilfällen böra thet wid bibehållas; Doch att Cro-
nans egna Fartng och wahrer / som transporteras, ej
mer nu än tillförne under någon afgift begrepne warda.

15.

Hwad angår Borgare. Ständets underdåniga an-
söknng om Kasans förbättrande på Måsten / och en ny
Kasas upprättande på Swenska Högarne; Så will Kongl.
Maj: i Nåder hafwa anbefalt Landshöfdingen i orten /
att enligt Kongl. Maj:ts Nådige Resolurion på Städern-
nes Allmänna Beswär åhr 1734. 29. §. / noga och alf-
wärligen tilhålla wederbörande / att ständigt hålla först-
bemålte Kasa wid macht / och then så inrätta / att the
Stofarande af then samma kunna hafwa rättelse och
tänning / jämwäl och til then ändan låta upfatta then
på Swenska Högarne begärte Kasa. Men berörande
en Fyrbåls upprättande på Olands Södra Udd; Så
emedan then är för the Handlande och Stofarande gan-
sta angelägen och nyttig; Ty böra Kongl. Maj:ts och
Rikens Ammiralitets. Cammar. och Commerce. Colle-
gier, til följe af förr åberopade Kongl. Maj:ts Nådige
Resolurion på Städernas beswär åhr 1734. hos Kongl.
Maj:ts Skyndesammeligen inkomma med Förslag / sedan
the Handlande först thet öfwer hörde blifwit / på hwad
sätt thenna Fyrbål / utom Cronans befohnad / må kun-
na inrättas / och huru stor afgift the Handlande / så
wål fremmande som inhemska / hwilka passera thenna
Udd / til Båkens byggnad och wid macht hållande / stid-
ligen

ligen böra erläggga och bestå. För öfrigt beträffande Klippors och grunders prickande och utmärkande / som Allmogem och Lotsarne i Österbottn / Väster-Norland och Västerbottn samt i Fincka Stjärgården skall försummat; Så finner Kongl. Maj:t / att så vida the Sjöfarande betala Lotspenningar / thet och ganska stäligt och angelägit är för säkerheten skull af Segelfarten / alla Klippor och Grunder med aldrasförsta blifwa noga utmärckte / hwarom' vidare god anstalt förfogas bör.

16.

Angående Banco-wärket och the underdånige rådminnelser Borgare. Ståndet thet wid andragit; Så hafwa alla wederbörande att rätta sig efter thet thet öfwer särskildt kan warda förordnat.

17.

Churuväl Kongl. Maj:t igenom 9. J. utt 1734. åhrs Kongl. Resolution öfwer Städernes Besvär bestrat the Städer för Tullhusbyggnader / hwilcka icke tillförne under Cronans betjäning varit thet med beswårade; Så skall likwäl General-Tull-Arrende Societeten, så wäl the senare som förra åhren lätt utaf Städernes Accis andelar afdraga och innehålla Tullstugubyror / hwarföre om återbetalningen underdånig ansökning göres / samt att Städerna ei widare utt thetas Privilegier och rättigheter må stie förnär. Kongl. Maj:t pröfwar i nåder stäligt / att Städerna böra wid thetas wälfångne Privilegier och Resolutioner bibehållas / och när någon af the nu klagande Städer sig särskildt anmäla / will Kongl. Maj:t / at sådane thetas besvär böra i följje theraf afhjelpas.

B 3

13. Jun.

Huru med then Städerna Stockholm, Götheborg och CarlsCrona tillkommande andel uti Accisen förhållas skall/ therom will Kongl. Maj:t särskildt förordna/ och för öfrigt tillåter Kongl. Maj:t i nåder/ thet alla Contracter om sådane Acciser, uti hwilcka Städerna hafwa del/ må uti Magistratens nåd och öfwerwaru slutas/ dock att sådant ej bör hindra then fria disposition, som Kongl. Maj:t och Cronan öfwer Tullverket äger.

Till bewakande af Städernes rätt uti thesas inkomster af Tolag/ Accis, Läs/ Bro/ Wägare/ Mätare/ Hamm och Torgpänningar &c. / samt annor under rättelse/ finner Kongl. Maj:t stialigt/ att Städerna ej böra betagas fritt tillträde til Sid-Tulls-Journalerne samt Tull- och Accis-Specialerne, att them emot Städernes Upbördsråds Specialer jämföra och öfwerse/ hurumida alt hafwer sin rättighet/ dock att hemälte Tullhandtagar ej få afhämtas ifrån Tull-Camrarnes eller andra thesas tillhörige skålen.

Såsom Regements Cheferne och öfwerstarne altid böra wid uphandlingar och Leswerantser til Regimenterne/ söka och bibehålla them af hwilka the få bästa warhan för lindrigaste priset/ så är Kongl. Maj:ts Nadigste willja/ att Städerna både i Swertige och Finland skola willfaras uti thesas ansöknung/ så att endr några Leswerantser til Regimenterne hädan efter komma att stte med små Persedlarnes anstafande/ böra
Rege-

Regements Cheferne efter tidig kundgjörelse, accordera och beställa alla sina Persedlarne hos närmaste Stads Handtwärks Ambete / som man kan hafwa behörig säkerhet hos för handpenningarna / hwariges nom afwen transport omkostnaden för Cronan blifwer Lindrigare / än om the ifrån aflagne orter beställas. Men om någon Handtwerkare finnes lefwerera falskt arbete och sådant honom kan öfwerbewisas / then samma bör efter laga dom återtaga thylligt falskt arbete / årsättja skadan och thertil pligha efter lag. Hwad Lefwerantserne af Kläde och Boi angår / som af Manufacturisterne bör ske / så förblifwer the med likmätigt repartitionen Klädeswerken emellan / och att wederbörande lämnas frihet / att om arbetet theraf sluta med the Städernes Handtwerkare / som wilja gifwa bästa priset / samt hos hwilka man för medlen kan hafwa säkerhet.

21.

Att utrikes ifrån inkommande Franste eller Kenste Brännewinstulle framdeles ifrån afgifter eller accisen befrias / thet till håller Kongl. Maj: betänkeligit att samticka / afwen som för then förflutne tiden ingen årsättning för hwad som utbetalt är tillståndas bör.

22.

Kongl. Maj: will i näder tillse / huruledes thet framdeles kan låta sig gjöra / att Licenten må till fulla betalas med fiorton öre Silfwermynts försäkringsseklar.

23.

Kongl. Maj: will i näder hafwa tillåtit / thet må till förekommande af widare Klagomål / utlönses
Lopp

Loppfäcker lämnas till fri införsel i Riket. Men hwad
ther emot angår the författningar / som wid så fatta
omständigheter / äro oumgångelige tilhöddig Conserva-
tion och besträmjande af the anlagde Swerikes Säckers
Bruken / så kommer thet med at förhållas / såsom
särskildt stadgat blifwer.

24.

I anskende till anförde beswär och andra orsaker
har Kongl. Maj:t för godt funnit at förordna / thet
then här tills i förnägo af Kongl. Resolutionen ähr
1731. 41. §. öfwer Allmogens underdånige beswär /
idkade fria orehandelen öfwer gränzen till Norrige
skall hädanefter wara förbuden / samt at i thet stället /
och på thet Allmogen må gjöras säker om tillräkkelig
affättning och skäligh betalning för sin Creatur / tre
fria Öremarknader måge tillåtas / förutan the som
uti Hajum och Grebbestöd ärligen hållas / nemligen
then första uti Strömstad wid Bartholomæi tid / then
andra uti Swinsund wid gränzen then 16 October
samt then tredje Ryndermåstiden thet sammstädes /
på hwilka marknader the Norriska måge hafwa frihet
at tilhandla sig slachte Creatur för Contante penning-
gar / dock utan at til these nya marknader införa
några wäbror / börandes the Norriska för then up-
handlande och utsprande Bostapen betala then Tull
som Kongl. Maj:t Resolution then 14. Januarii 1735.
på Bohus läns Allmoges enskylte Beswär wid 1734.
åhrs Riksdag / förmår och innehåller / ehwad fort
thet wara må Dre / Stut / Tiur / Ko eller Öwiga. I lika
måtto finner Kongl. Maj:t skälgt at förbiuda then
wid

wid Nörestå gränzen boerde Allmoga i Bohus Låhn
kjöpa och hämta salt ifrån Norrige: hörande Allmo-
gen förse sig med then wahren ifrån Strömstad, dock
til för kommande af stälige klagomål å Allmogens
sida öfwer dyct pris på thenna wahren / skola så-
dane mått tagas och af wederbörande handhafwas /
att i fall Strömstads Borgerstap ej skulle förse All-
mogen med Salt för lika pris / som uti Götheborg
och Uddevalla kan wara gängse / må sifthenämde
Städer tillåtas / at medelst utlag af Salt uti Ström-
stad, hålla Bohuslånstke Allmogen thet samma til-
handa / så at therå altid må finnas tillgång för bil-
ligt pris; Men hwad angår Salt-handelen / som af
Wärmeländske Gräntse Allmogen idkas / så emedan
gräntse Häraderne skola föra sina små Orar til Bergz-
mans Hamrarna och för them tilbyta sig något min-
dre dugeligt Stångjern / som hwarcken uti Swenskt
eller utrikes Handels Stad skall kunna affätrias / utan
öfwerförer Allmogen thet samma til Norrige emot
Contante penningar / eller och therföre tilbyter sig
Salt / Spannemähl och Fiskewahrur för lindrigt pris /
hwarutom Allmogens tillstånd skall wara mycket slätt
och ringa på thenna orten / i anseende til Hemma-
nens klyfning och Folckets myckenhet / så at the elljest
ej skola kunna bärga sig; Förthen skuld samt ocker Kongl.
Maj: i nåder / thet må Dahlby och Ry Sochn i Alf-
wedahls Härad / Gråsmarcks Sochn och Fryrende Fin-
torp i Fryrdahls Härad / Sunnerstogs samt Eda och
Kjöla Sochnart Jöse Härad / jämte hela Nordmarcks
Härad / så njuta then förundte friheten / att handla
E salt

Salt til hu' behof ifrån Norrige / för aflågheten skull
ifrån iurif. s. Städerna och andra ordsaker.

25.

Emedan Bergsmännens egentliga giöromål är /
at lösa Grufwobrytningar och Blåsningar / hvarföre
och them i gemen betagit är / at löpa något Tackjärn
til theas tillatne smide; Ty åligger Wärt och Rissens
BergsCollegium, igenom wederbörande Bergmästare
och Bergs=Beitånte / noga upficht theröfwer hålla / at
ej något löpe Tackjärn wid Bergsmans Hamnarne må
upsm das / och Förordningarne således öfwerstribas.
Men hwad angår Bergsmännen i Öfwasjö och Torö
ålers Bergslager; Så emedan them / medelst Kongl.
Resolutionen på Allmogens Allmänna Besvär then 28.
Junii 1731. 16. §. är tillåtit / at efter förra wanligheten /
löpa Tackjern ifrån Wäster=Bergslagen til theas Jerns
wärcs understödd / efter som the / som hafwa egna Hyt
tor / ej kunna för theas swaga grufwor tillwärcka så
mycket Tackjern / som til theas wanliga smide ärfor
dras; Förthenstuld kan them en sådan frihet icke betas
gas; Men likwäl skall BergsCollegium på thet nos
gaste låta undersöka / om icke til äfwentyrs något un
derslef här wid förelöper / och om icke några Grufwor
of godartad Malin / må stå att träffas the i Bergs
lagerne / så att omsider tillräckeligt Tackjern ih. i stades
må kunna tilwärcas och Bergsmansstogarne således til
theas rätta behof användas. Emedel tid kunna
Bergsmännen icke förwäntas / att til jernets afhäm
tande lega sig Förbönder, enär the sielfra icke bönnat
med, at thet uphandlade Tackjernet hemföra; Men at
för

för öfrigt Bergemännnen / så wäl som Forbänder / stols
drifwa handel med Tackjernet / thet finner Kongl. Maj:ts
stridande emot Kongl. Förordningarne om Landstlöp / och
må således icke tålas / utan bör en sådan / som thet
med beträdes / thet före omgängeligen lagselas / och
med laga plicht anses.

26.

Öfwer then wid Riksdagen åhr 1734. utdånne
Kongl. Maj:ts näd:ste Förordning / angående Stogar-
ne i Riket / har Kongl. Maj:ts efter omsän:gheterne lä-
tit göra sådan ändring / som til Underkät:ares nöj: i
gemen och Stogarnes befredande i möjeligste mätto län-
da kan.

27.

Kongl. Maj:ts will i nöder föranstalta / at om the
ifrån Stocholm utgående Fartog / wid visiterandet nå-
got ostialigt hinder eller uppehåld bli witt tillfogat / så-
dant för framtiden skall blifwa ändrat och rättat.

28.

Emedan the tid efter annan utkomne Kongl. För-
ordningar / Jernwärdriet angående / dro nog kraftige
at förel:mma alt wärlwärdigt Jerns wifrande / så the
alfwarsammeligen efterlewas; Förthen skuld: håller
Kongl. Maj:ts betänckeligit / at tilråda någon ändring
uti berörde Förordningar / i anledning hwar af Jernet
ehwarest the finnes / är confiscation och wärderie un-
derkastat / så thet består af en elak och wärlwärdig ma-
teria; Men som thet fernimmes / at uti en del Berges-
lager / och särdeles Westerbergelogen ej skall så
noga upsiht hållas öfwer Stångjerns. Smidet /
som betar:was; Så anbefalles Wärd och Rik-
fens

sens Bergs-Collegium at hålla noga och allwarlsam hand
theröfwer / at så wäl Bergmästare / som Bergs-Jogdar-
ne och Jernwärfarne med flere Betränte / som oftast wid
Hamnarne gïdra sig underättade om smidet / samt thet
någon finnes wårdslost med thet Smide omgå / sådant
tå / enligt Förordningarne råtta / samt låta then brot-
slige umgålla hwad Lag förmår. Jämwal bôr Bergs-
Collegium, igenom thet Advocat Fiscal, tilhålla Jern-
wärfarne i Riket / at wid förlust af thetas tjänst / låta
något wårkwärdigt Jern / som the öfwerkomma kunna //
fritt passera.

29.

Kongl. Maj:t finner Borgare-Ståndets ansöking //
angående Klappholts och Pipstafwars tilwerckningar //
och besynnerligen utskepningarnes skyndsamare be-
fordran / wara af särdeles angelägenhet för Riket / i
anseende thet til / at Ekstogarnes Conservation är oum-
gängelig / så wäl för Rikens Flotta / som Artilleriet,
kröpmans Stepp / samt Handtwerckerierne och åtski-
ligt annat / för hwilken orsak Ekstogarnes utskiep-
ning i Tull-Taxan blifwit förbuden / så at thet förthen-
skud skulle synas nödigt / at wid Ekars fallande til
Klappholts- Pip- och Tunnestafwer / samma Methode
skulle i acht tagas / som uti 8. §. af Kongl. Maj:ts nådige
Resolution på Städernes Beswår åhr 1731. finnes utsatt /
hållt igenom en oinstränkt utförelse af samma wahra /
med tiden torde finnas brist i Riket / och allehanda mis-
brut thet under förelöpa; likwäl och til faciliterande af
thens

thenne Handel/ samt 'at sådane Skar/ hwilka icke til
Skeps Skewircke finnas tienlige/ en måge i Skogarne
förrutna/ utan til Klappholts kunna brukas/ samt the
före wid utskipping/ penningar urom Lands förtjänas/
wil Kongl. Majt hädan efter til widare hafwa tillåtit/
at enär någon af thet handlande Borgerkapet i Länet/
hos Lands-Höfdingen i orten angifwer sig til Skars hug-
gande til Klappholts och Pi:eståfwar/ och Lands-Höfdin-
gen/ igenom wederbörande Crono- och Jägerie-Veriänter/
sådane Skar som äro fullmogne/ och således närmast för-
ruttnele underkastade/ samt icke til Skiepsbyggnad eller
Artilleriet dugelige/ i the Provincier och the Bergsör-
ter/ hwarifrån Skewircke/ oansedt thet kunde wara
tjänligt til Skiepsbyggerie/ omdijeltigen kan utbringas
til söds i så stora trån/ utan allenast i smärre stycken/
såsom Klappholts/ låtit behörigen besichtiga och utskyna/
måge the få huagas och med egne eller inrikes Fabr-
tyg utskippas/ änstönt the elljest til Skiepsbyggnad kun-
de wara tienlige: Hwarjämte the/ som bekomma til-
stånd til sådane Skars fällande/ böra wara förbundne/
at i giörligaste måtto fälla Skarne then tiden på året/ så
Elebarcken för Garfwerierne är tjänligast/ så at barcken
til Garfweriernes behof må kunna brukas. För öfrigt
komma Landshöfdingarne/ at icke allenast noga och wid
answar til görande tilse/ thet intet missbrut med then-
ne Handel må förelöpa/ emot Lag och förra Kongl. För-
ordningar// utan ock wid hwart års slut notificera til
Kongl. Ammiralitetens och Commercii-Collegierne, hu-
ru många Skar blifwit sålde/ samt ort och ställe hwar-
rest thet stiedt/ på thet man må kunna ärfara/ huru här
med

med rätteligen förfäres / och ther iöfwerflöd' missbruk /
eller för starkt utförelse förändras / sådane i tid må kunna
nå rättas och instränkas; Men med the Skar / som
til Stiepsbyggerte äro tänlige / endr the af s. bemänte
Handlande astundas / bör / på the orter / hwarifr. Eke-
wercket står at utbringas / förhållas efter Kongl. Maj:ts
Nådige Resolution af åhr 1731. 8. 5.

30.

Swad angår Städe:nes un'erdänige Klagan /
änående then Tull / som tages både af bilfärdige
Fartog / och afwen förut af Materialierne , hwil en så-
ledes dubbel skal betalas; Så emedan Kongl. Resolu-
tionen åhr 1734 på Städernes beswär 42. § tydeli-
gen innehåller / huru med förullandet / så för färd-
dige Fartog / som the ther til nödige materialier för-
hållas bör; Ty hwarwa wedder örande Tull. och Accis-
Rätter / när hos them sådane klagomål ar gifwas / at
med dom Lagligen rätta / om wid Tullens årläggan-
de någon emot förbenälte Kongl. Maj:ts nådige Re-
solution woro förnar stiede

31.

Huruwida thet kan låta sig åldra / at alla the Ru-
de materier och warbetade waror / som ifrån Me el-
ländsta hawer hämtas kunna / måge ninto lind ug
på hälften af Tullen / likaledes sasom Kon L. Maj:ts /
åhr 1733. bewisat en sådan lindring på thet Salt thes
ifrån hämtas / thet wil Kongl. Maj:ts / efter nårmare
i hämtad kunskap / nogare wille låta / och imed ertid
til handande Bergetspets widare upmuntran / them
i nå

i nåder försäkrar / at them äwen härutinnan / så
wida skäligh och nyttigt n ara kan, skal stie nöje.

32.

Allthenstund Kongl. Wærel-Stadgan af åhr 1671.
synes erfordra en större tydelighet / samt at blifwa
lämrad efter nya Lagen och thenne tid:ns omständig-
heter / hwarom Borgare. Ståndet underdånig påmin-
nelse giordt; Ty är Kongl. Maj:ts i nåder benågen /
at / sedan Hofrätterne och Collegierne, med flere we-
derbörande / som thet angår / theröfwer höide åro /
låta förnya thenna wærel-Stadgan / och then samma
ther efter igenom Trøgket utkomna låta nästa Riks-
dag.

33.

Swad angår Borgare. Ståndets underdånige
ansöfning / emot at Manufacturer och Handtwercs-
hus / icke på landet / utan allenast i Städerne måge
anläggas / såsom hwarest theas warelse tillika rörer /
styrcker och befordrar flere Borgelige näringar / och
2:do at inga arbeten och tilwercningur i Städerne /
under särskilte Privilegier af Handtwercshus eller
Manufactur, måge tillåtas at få inrättas på såda-
ne arbeten / giöromål och Handtwercerier / som pri-
vilegierade Skran samt ämberen innehafwa och för-
rätta; Så är Kongl. Maj:ts nådigste wilja / at alla
Manufacturer, som icke just hafwa af nöden Stog /
marck och strömmar / samt andra belägenheter / hvil-
ka icke kunna uti Städerne erhållas / alltid böra wa-
ra inrättade uti Städerne / som enkannerligen på Ma-
nufactur, Handtwercerier och Handel äro grunda-
de

De och anlagde / i anseende hwar til sadant igenom ått
still ge Konglige Resolutioner är påbudt / och jämnväl
uti Kongl. Maj:ts nådige Resolution på Städernes
allmänna Besvär år 1723 och thes 10. s. är förord-
nat / at alla på landet boende Borgare skola til Stä-
derne inflytta / förutan the som i berörde . åro un-
dantagne; Hållande Kongl. Maj:t för så mycket m-
ra angelägit / at Manufacturerne warda i Städerna
anlagde / s. m icke allenast Cronan thymedelst / igenom
Accis och Tullar / kan så årsättning för the immu-
teter och friheter / som Manufacturerne elljest nytt-
utan och thorigenom många tillfällen til Landköp och
hwarjehanda misshruk / hwarigenom ej ringa stada
Städerna tillfogas / står at förekommas; börande
Stråen och ämbeten wid theas rättigheter bibehå-
las / handhafwas och befordras: Men likväl at så-
dane privilegierade Manufacturister eller inkommande
arbetare / som utemlands lärdt åtskillige sådane Pro-
fessioner, hvilka här Inrikes / utaf något wist äm-
bete icke bestrides / ej böra instränckas / eller af Strå-
ämbeterne ifrån theas arbetes fortsättiande få hin-
dras / utan sedan the behörigen antagne åro / hafwa
frihet / at obehindrade idka theas arbeten / såsom
Manufacturister, samt at med the hos them utlärande
Personer / på lika sätt bör förkållas.

34.

Beträffande Städernes underdånige Klagan / at
wederbörande Tull-Cammare efter bref then 7. Majj
år 1737. ifrån General Tull-arrende Societetens Contoir,
skola hafwa fått anledning at giodra någon stridig för-
tyd.

tydning af Kongl. Maj:ts Nådigste Resolution uppå
Städernes underdånige Allmänna Besvär åhr 1734.
26. §. angående Oretullen, hwaraf skal hafwa handt,
at Rikssens Inwånare, och särdeles thet med Orar
handlande Borgerskapet, blifwit twungne til ansenliga-
re Tulls erläggande, än thenna Kongl. Förordning med-
gifwer, samt måst undergå mindre Tullbetientes wår-
dering af Bostapen; Så finner Kongl. Maj:t ganska
otillbörligit, om någon skulle understå sig emot Kongl.
Resolutionen härutinnan förfara, och wil förthen skull
hafwa sådant på thet allswarsammaste, wid hårdt an-
swar til gjörande förbudit; Men för öfrigit wil Kongl.
Maj:t wid nya Tull-Taxans inrättande, låta taga så-
dane mått och utwägar, at Undersåtarne til widare
besvär i thetta måhl ei måge föränlätas.

35.

Kongl. Maj:ts Nådige wilja och befallning är, at
thes och Rikssens Ammiralitets Collegium håller noga
hand theröfwer, at wederbörande Commenderande, wid
answar til gjörande, låta Städerna wid theras Båts-
mäns upfordringar ske lika rätt, så at uti proportion
then ena Staden ingalunda, mer än then andra, thes
med må beswåras.

36.

Städerna anhålla i underdånighet, at Kongl.
Maj:t wille låta utfärda thes Nådige Förordning om
Landskiöp, som kunde tydeligen utmärcka, ei allena
the förmohner, hwartil Ridderskapet och Adelen, samt
Presterskapet efter Privilegier, och Bruks- samt Säte-
rie ägare, så wål som Allmogen, efter Kongl. Resolutioner,

D

med

med egen Afswels förytttrande och mera, äro berättiga-
de, utan ock alt hwad under Landskiöp, såsom förbu-
dit, egenteligen anses och förstås, med utsatt plicht
för öfwerträdaren och hwad widare ther wid kan wara
nödigt at i acht taga. Allthenstund then Allmänna La-
gen, som handlar om Landskiöp i gemen, icke utskil-
jer alla sådana händelser som kunna förekomma, och ei
eller hwad hwart och ett Stånds Privilegier och särskil-
te rättigheter angår, hwilket ifrån then Allmänna La-
gen undantagit är; Ty wil Kongl. Maj:t i Nader for-
derligast låta infordra thes och Rikens Hof=Råtters
och Collegiers samt Landshöfdingarnes och samtelige
Magistraternes betänckande och påminnelser här wid, så
at en tillräckelig Förordning wid nästa Riksdag må kun-
na utfärdas, til alla wederbörandes underdånigste es-
terrättelse.

^{37.}
Kongl. Maj:t har ej funnit någon anledning, at
nu gödra någon ändring uti thet som wid Riksdagen
åhr 1734. uti Resolutionen öfwer Städernes Allmänna
Beswår 41. §. är stadgat, betråffande publique Span-
nemåhlen i Österbottn och Finland, utan kommer ther-
med at förhållas, såsom tilförene stadgat är.

^{38.}
Til förekommande af missbruk wid utrikes Han-
del, at wederbörande som sig theraf betiena, måtte
Fylldige förklararas intyga theras införskrifningar samt
för hwars räkning warorne ankomma eller utgå, jem-
wål ock at ingen utländning, som wahrer til Uppstads
Borgare crediterar, någon rättighet må tilågnas för
thes

thess fordran, utan at samma fordran må wara för-
bruten; Så finner Kongl. Maj:t, at som hwar och en
Swenskt Borgare uti thess Borgare Ed lutfåster och
högeligen förplichtar sig, at icke bruka någon under-
stucken handel, och at then som icke i betrachten af be-
målte Ed afhåller sig ifrån lik förbuden handel, icke
eller lårer affräckas ther ifrån, i fall Ed hwarje
gång skulle afläggas; Alltså måste efter then Allmän-
na Lagen och Handels Ordinantierna med the Borgare
förfaras, som sig i thylika måht förbryta, hwaröf-
wer allswarsam hand hållas bör. Men althensfund
för öfrigit utländsk Mans handel med Upslags Bor-
gare är förbuden, samt stridande emot Allmänna La-
gen och Förordningar; Förthenstul pröfwar Kongl.
Maj:t i Näder skialigt, at til misbruks förekommande
i handel, samt til utländningarnes affräckande, at
inblanda sig i handel directe med Upsläderne, böra the
wahrer eller fördringar, som utländske Män til Up-
slags Borgare creditera, wara förbrutne til Cronan,
Stapelstaden hwarest misbruket hånder och befinnes,
samt angifwaren til trestiptes; doch at Upslags Bor-
gare icke betages then frihet, som Lagen 2 Cap: 2. §.
Handels Balk. medgifwer.

39.

Borgare Ståndets underdåniga påminnesse, at
ÖstIndiske Handelen måtte så instränckas, at then ei för-
hindrar Rikets sansfyllidiga nytta och Manufacturernes
önskelige upkomst, i anseende til Rikets redbaraste Ef-
fecters utförsel för en hop mindre nödige wahrer, som
nu til öfwerflöd nyttias, eller om thet ännu för then

D 2

sluten

Antne Oetrojens skull ei skulle låta sig gidra, at Compagniet för then delen Thée, Sidenthyger och Porcellainer ic. som här uti Riket försåld blifwer, måtte betala Tull och alla ungdalder, samt undergå behörig Visitation såsom andra, lårer Kongl. Maj:t låta hos sig komma uti vidare nådigt öfwerwågende, och theröfwer så förordna, som Cronones samt Rikets och Under-såtarnes gemensamma wållfärd kräfwet.

40.

En del Städer beswåra sig ther öfwer, at the icke mitta någon andel af Confiscationer och Bøter wid Sidtulls- och Accis Rätterne, hwar til the, i förmågo af Tullordinantien med flere Förordningar, samt särskilte Privilegier skola vara berättigade, och therföre anhålla, at en slik rättighet them tilfalla må. Kongl. Maj:t finner wål Städerne i gemen vara berättigade til tredjedelen af the straff- och bötespenningar, som kunna wid Accis Rätterne, blifwa then ena eller then andra äddönde för förbrytelser, särdeles emot 1681 års Förordning öfwer åtskillige Ämbeten, och the flere therom utgångne Kongl. Förordningar, wid hwilken rättighet Städerne aldeles blifwa bibehåldne; Men för öfrigit kan then Stad, som förmenar, emot thes erhållne Privilegium, sig i något måhl vara förnärskedt, hos Kongl. Maj:t angifwa hwart särskildt måhl, lå Kongl. Maj:t wil låta sådant behörigen råtta.

41.

Emedan ingen kan undgå at betala the skatter och utlagor, som efter Rikens Ständers egna bewillningar böra utgidras och betalas, och hwarföre hwar och

och en uttryckeligen särskildt thet uti upføres; Så kunna ock Handtwärckares Lärögäfar, som så til ålders komne äro, icke befrias för then afgifft, som them nu eller framdeles är eller kan blifwa påsatt, emedan the- ras wilkor wid sådane tilfällen, alltid blifwa i noga öfwerwägande tagne.

42.

Kongl. Maj:ts pröfwar i Näder skialigt, uppå Borgareståndets underdånige ansökning, at här igenom förordna, thet the Parter, som emot Magistraternes utfärdade Resolutioner och utslag, uti sådane Städernes Politie - och Oeconomie måhl, som likmäßigt Förordningarne kunna i någon måtto höra under Kongl. Collegiernes öfwerinseende och ompröfwande, samt hwaremot följachteligen wederbörande tilläteligt är, sina beswär therstädes andraga, böra äfwen som uti Justitiæ måhl, likmäßigt Rättegångs Balk. åter, wara förbundne til Fatalier, samt följachteligen innom åtta dagar ifrån Resolutionens datum förpliktas, at gifwa Magistraten sitt nitnöje, emot thet fälte utslaget tilkiänna, dock utan wadepenningars erläggande, så sedan förhålles med Fatalierne och bewis meddelande, samt beswärens ingifwande hos Öfwerdomaren på lika sätt, såsom för hwarje Landsort uti Kongl. Maj:ts Nådige Förordning af then 2 Junii 1736, angående Fatalier til Beswärs ingifwande hos Kongl. Maj:ts och Riksfens Cammar Revision, emot Executorernes Resolutioner, är stadgat och utsatt, så at then som är boende i någon af the i thenna Förordning upnämde Landsorter belägen Stad, och ei åtnöjes med Magistraternes

uti Politie- och Oeconomie måhl gifne utslag, then sam-
ma då, innom then uti merbemålde Förordning utfat-
te tiden, har sina Besvär uti wederbörande Kongl.
Maj:ts och Rikens Collegio at inläggga; Stockholms
Stad undantagande, hwarest sådane Besvär enligt
Utsöknings Balk. 9. Cap. 1. §. kunna ingifwas innom
Klockan 12. å then 15:de dagen, then oräknat, då utslaget
föll, börande Magistraterne, som utslaget meddela, på
sätt som uti 2. Cap. 6. §. Utsöknings Balk. Konungens
Befallningshafwande föreskrifwit är, tydeligen utfat-
tia, innom hwad tid, then som med Resolutionen icke
åtnöjes, må efter thet, innom åtta dagar förklarade
missnöjet, sina Besvär å wederbörig ort inläggga,
hwarefter then sökande sig har at råtta. The Städens
Magistrater, som kunna hafwa särskilte Privilegier eller
Resolutioner uti thetta måhl, har under icke begrepne,
ei eller sådane måhl, hwaruti hela Staden och menz-
ge Borgerskapet haft talan, samt igenom thet fälte
utslaget förmena sig vara förnär skedt.

43.

Then Großhandel, som Ridderskapet och Adelen,
i förmågo af Handels Ordinantien och Privilegierna, har
frihet at bruka emot contingent och andre onera realia
til Stadsens bästa, ther Handelen drifwes, anhålla
Upstäderna icke må sträckas widare, än til Stapelstä-
derne allena, hwilkas afuämne, til wahrornes utfäl-
jande in i landet, både en gros och i minut tillika,
Upstäderna rätteligen äro och böra vara. Kongl. Maj:st
låter thetta måhl aldeles förblifwa wid Adelige Privi-
legierne åhr 1723. 12. och 19. §. §. så wil som Handels-
Ordinantien 1673. 5. §.

44.

Städerne Norr om Stockholm i Skjärerne belägne, anhålla i underdånighet om Förbud, thet ingen som lär upp i landet boendes, utom the Städer, som thet til läro privilegerade, må i Fisketiderna nederkomma, och lägga sig uti Skjårgårdarne, at af Skjårklarlarne wid Notor och Skjåtor tilhandla sig färst Strömming eller annan Fisk, och then samma insalta och af-föra, eller sielfwa sådant Fiskerie therstädes idka, hwar-igenom Städerne närmast til Skjären belägne i sin näring försördelas, Landskiöp öfwas, Fisken upstegras och Tull-inkomsten förminskas. Kongl. Maj:t pröfwar i Nader skälligt, at thet öfwer klagade Landskiöpet wid Domstolen kan angifwas, och när thet bewises, komma the brottslige med plicht therföre, efter Allmänna Lagen, at anses, så the öfrige olägenheter lära kunna förekommas, så at Städerne i så måtto må blifwa klagolösa; doch at the af Allmogen, som kunna vara skattlagde för thetta Fiske, så wäl som the Städer, hwilka therpå äro privilegerade, icke otillbörligen hindras, eller någon olägenhet tilfogas: börande och Allmogen i Wäster-Norrland och Medelpad, niuta Kongl. Maj:ts Nådigste Resolution wid sidsta Riksdagen på theß Besvär 83. S. så til gods, som then i sielfwa Bokstafwen lyder.

Allthenstund the tid efter annan utkomne Förlagsordningar klarligen innehålla, huru emellan Förläggare och Förlagstagare förhållas skal; Ty håller Kongl. Maj:t betänckeligt thet uti tillåta någon rubbning,
utan

utanhöra samma Förordningar å ymse sidor noga efterleswas til Handelens och Creditens bibehållande thesse emellan; Och som Bergs Collegium är anbefalt, hålla allwarsam hand ther öfwer, at ei något emot bemälte Förordningar må förelöpa, så åligger ock bemälte Collegium i synnerhet at wara ther om högst sorgfälligt, thet Förläggarne måge i giörligaste måtto niuta en skyndesam handräckning, emedan thet ländertil Creditens befordran i Bergslagen, som är ganska angelägen i anseende til them som hafwa af nöden at taga Förslag, som ock i anseende ther til, at Cronan och the wärck, som äro privilegerade, på sådane Bergslagers Tackjern skulle anseentligen komma at lida, om i brist af Förslag, något hinder skulle ske i blåsningarne.

46.

At en del Städer skola tillåta Bruks-Patroner, eller andra, them the til Borgare antagit, bo på Landet, och the dritwa theras handel och näring, thet finner Kongl. Maj:t otillbörligit och stridande, så wäl emot Lag, som Resolutionen på Städernes Beswår wid Riksdagen åhr 1723. 10. §. och pröfwar Kongl. Maj:t förthenksul i Näder skäligt, at Landshöfdingarne och Magistraterna, hwar i sin ort tillkommer, at utan affeende til någons i så måtto erhållne Burskaps frihet, genom wite eller andra allwarsamma medel, tilhålla sådane utom Staden boende Borgare, ofördröjeligen til Städerna inflytta, eller ock betaga them all widare Borgare rätt.

47.

Huru wida nederlags friheten må sträcka sig til
thet

thet Brännerwin som kömmer directe ifrån Frankrike,
therom wil Kongl. Maj:t i Näder förordna, sedan wes
derbörande Collegier theröfwer hörde blifwit.

48.

Så wida thet framdeles finnes, at någre wahror
än widare skulle til införsel i Riket wara förbudne,
som äro ounbärlige, eller inrikes ej kunna tilräcke-
ligen skaffas, och sådant Kongl. Maj:t i underdånighet
tilkänna gifwes, låter Kongl. Maj:t, efter omständig-
heterne, ta om tilstånd til införslen förordnas. Men i
medlertid är Kongl. Maj:ts strånga och allswartliga
befallning, thet ingen sådan wahra, som aldeles för-
buden är, må tillåtas at inkomma i Riket.

49.

The emot then på några orter stedde inrättning-
gen med nya Jägeri Staten, anförde besvär, har
Kongl. Maj:t efter Rikens Ständers åstundan, til the-
ras nöje redan afgjordt, hwarwid thet ock kommer at
förblifwa.

At alla wärckeliga Manufactur- och Handtwercks
sorter af jern och stål, som här i Riket tilwercas, och
til utrikes orter försändas, ei med högre utgående Tull
än en ottandedels proCent recognition måtte beswäras,
finner Kongl. Maj:t i Näder ståliskt at bewilja, un-
dantagande the särskilte Bersedlar, som här tills i Tull-

E

Taxan

Taxan varit upförde. För öfrigit wil Kongl. Maj:it
wid nya Tull-Taxans fastställande, låta taga sådana
mått, som äfwen til Jern- Manufacturerne besordran
kunna bidraga.

51.

Allthensfund Kongl. Maj:it igenom theß Nådige
Bref til Cammar- och Commercie Collegierne af then
29 Julii 1735. förordnat, thet enligt förra Förordning-
garne, wiså Krögare i hwarje Stad böra bibehållas
och förordnas, så många til antalet, som til salu,
brygg- och bränning nödige pröfwås, men at i the
mindre Städer, hwarest thet ei står at werckställa, thet
Bryggare ifrån Krögare warda åtstilde för Minutsäl-
ningen skul, Krögarne så må tillåtas hafwa jemte minut-
sälningen äfwen Brygg- och Brännewins bränningen,
hwilka sedan tillika med Bryggare och Krögare i the
större Städerne ei få accisa något til eget behof, utan
allena til salu, hwarom Kongl. Maj:it theß Nådige
Bref til Samtelige Landshöfdingarne låtit afgå: För-
thenskul kunna Krögarne och Bryggarne uti Städerne
häruti i gemen icke någon ändring bewiljas.

Beträffande Städersnes underdånige åstundan, at
så nöjachtig kundskap, huru Fem proCent Landshielps
medlen, som til Manufactoriernes inrättande och uphjel-
pande anordnade äro, blifwit använde, hwad nytta
och förmon Riket thesfore redan tillfallit, eller fram-
deles förmodas kan, samt at redo och säkerhet må wi-
sas, och ändteligen at thema Afgift omsider måtte up-
höra: Så hafwa Rikens Ständer under påstående
Riks-

Riksdag sielfwa haft tilfälle giöra sig behörigen under-
rättade, samt jemwäl för framtiden härutinnan taga
sådana mått och utvägar, som nyttige och til Manufa-
kturernes widare uphiespande tienligast kunna pröfwas.

53.

Skulle framdeles något Publique Wercks antagne
Arbetare eller tillätelige försvars-karlar uppehålla
sigt Ståderne eller på landet ifrån theras rätta giöro-
mähl och sysslor, och besinnas kladda eller bönhäsa med
Handel och Handtwerck, så böra the thesfdöre in för
Dommaren i Staden eller å Landet, hwarest missbru-
ket stier, lagsökas, och första gången, utom thet wah-
ran bör wara förbruten til the Fättige, med plicht
af Tijo Daler Silf:mit beläggas til trestiptes, hwil-
ken plicht fördubblas för then som oftare thet med
betrådes: blifwande thet härigenom wid lika straff
förbudt för thylika Arbetare och Försvars-karlar
utfärda sådane Frisedlar, at the thet uppå kunna haf-
wa anledning med Handtwerck eller Handel giöra
Stådernes Borgerstap intrång.

54.

Borgare Ståndets underdånige ansökning, at
et Assurance-Contoir här i Riket måtte inträttas,
i anseende til andragne orsaker, har Kongl. Maj:t
funnit ganska angelägen, och wil förthenskul i Näder
wara omtänckt i giörligaste måtton then samma be-
fordra på bästa sätt, låtande thet särskilte Nädi-
ge förordnande thet om framdeles utgå.

E 2

55.

Altthenstund thet för otienligt är pröfwat, at inrätta och fastställa någon Liårhandels Societet; En kunna samtelige Stapellstäderna therom wåra försäkrade, at en sådan sluten Handels Societet, utom theras egen wilja och förening ei skal tillståndas eller them påträngas.

Såsom Kongl. Maj:t igenom thess Nådige Förordning af then 11 Decemb. 1734. förbudit wisa wåhror at i Riket införas wid Confiscation af wåhran, samt 100 Daler Silf:nt böter, så är Kongl. Maj:ts Nådigste wilja, at bemelte Förordning uti alt noga efterleswes, och at alla the wåhror, som ther utaf, eller eljest inrikes tilwerckas wid Manufacturier eller Handtwercks=embeten, böra med tilwerckarens egen Stämpel noga merckas och stämpas, och ingen sådan wåhra, som är af then beskaffenhet at then merckas kan, utan förbemälte Inrikes tilwerckares stämpling få til salu föras, antingen i Städerna eller på landet, wid Confiscation af wåhran til Stadsens Fattiga, hwarest then är tilwerckad.

Angående then brist, som ännu skal wåra uti Österbottn på nödigt Tienstefolk och Arbetare; Så wil Kongl. Maj:t i Nåder wåra omtänckt, huru then samma framdeles må kunna förekommas.

Kongl. Maj:t wil i Nader tillåta, thet Finnska Stådernes Borgerkap som drifwa handel med boskap, måge åfwen til Allmogens nytta, utom märcknaderne inlösa the hemma hos Allmogen til salu befindtelige Slachtenöt.

Ståderne anhålla wäl underdånigst, at för Extra Licenten hådanefter blifwa befriade, emedan the förmenes, at igenom thenna Licent hårtills mera influtit, än the tarfwor ersfordra skola, hwartil then warit bewiljad och påbuden; Men som thet är för nödigt sumit, at i thetta mål af wederbörande närmare underrättelse afgifwas bör, innan Extra Licenten kan komma at uphöra; Så wil Kongl. Maj:t framdeles theröfwer sig widare utlåta.

Om någon af Presterskapet i Österbottu skulle med Interessentskap af Cronobetiente och Allmogen, bygga sig större och mindre Fartyg eller Skutor, til egen Afwels förande, och jemwäl til frachter för andra utom Presteståndet, hwarigenom Ståderne skola skie intrång, med mera; Så är thet ett mål, som hos Domaren i orten kan angifwas, och efter lag och Förordningar afgöras.

Öfwer Bergslags Stådernes i Kopparbergs- och Wäsmannlands Lån anförde Beswär, hafwa General Sull-Arrende Societetens Fullmächtige uti thetas af-

gifue utlåtaude förmålt, åt i anseende til Kongl. Maj:ts Nådige Resolution then 6 Maji 1735, som be-
friar Komfertuna med fringliggande Sochnars In-
wånare för Tulls erläggande, af hwad som thitföres,
skulle tyckas, at Uhs Tull nu mera blifwer mindre
nödig, så wida efter ansökning, tillstånd skal blifwa
lemnat, at i thet stället inrätta Tull wid then så kalla-
de Jordbroen, hwarest i anseende til andragne orsa-
ker, skal med mera wisshet kunna obserweras hwad som
går til Bergslagen, som åhr 1731 gifwit anledning, at
Tull upbörd wid Jordbroen blef inrättad, then doch
åhr 1734 åter blef uphåfwen med mera. Nu har
Kongl. Maj:it uppå sådane omständigheter funnit skä-
ligt at förordna, thet benemte Uhs Tull til widare må
blifwa affskaffad, samt at Bergs Tullen wid Jordbroen
i thet ställe inrättas, hwarest Tullen för the til Bergs-
lagen gående wahrer bör erläggas, och allmän kundgö-
relse therom til alla wederbörandes underdånige efter-
rättelse skie, med warning at man icke uppå andra
sökte biwågar må med Tull undergifue wahrer resa
thenna Jordbro Tull förbi, wid Tijo Daler Siss:mts
wite samt wahrans Confiscation.

62.

At Borgerskapet så wäl som Allmogen må få
nyttia en fri och obehindrad slättning igenom Kongs-
ådrar och allmänna Farleder, och at samma ådror
och Farleder ei måge dämmas, öfwerbyggas eller
med Fiskeredskap upfyllas, så at farten thet igenom
blifwer hindrad, utan the Borgerskapet och Allmo-
gen

gen ohörda, svedde Tings Förbud, emot sådan fri
fart uphöra, tills ther om nogare undersökes, ther-
utinnan hafwa alla wederbörande at ställa sig Lagen
20 Cap. 3. §. Byggninga Balk. til underdånig efter-
rättelse.

63.

Allthenstund wid Hållgonshyls-jämefningen i Skå-
ne, then både Landshöfdinge-embeten therstädes til-
lika med Consistorii Deputerade werestått, i anledning
af hwilken nya Scholæstaten åhr 1737. är utfärdad,
befinnes, at alla wederbörande icke blifwit hörde,
samt at man med samma jämefnings förrättning
gådt långt vidare, än Kongl. Maj:ts Nådige Reso-
lution then 1. Aug. 1720. 24. §. uppå Presterskapets
ifrån Lunds Stift Beswär wid Riksdagen 1719, som
ther til är första grunden, och Resolutionen uppå Rid-
derskapet och Adelsens Beswär af then 8 Januarii 1735.
20. §. gifwa anledning, nemligen at Scholarnes och
Klockarnes Hållgonshyl är sammanblandad, och ther-
af samt Hemmans Råntor och andra Scholarnes in-
komster, uppå sådane omständigheter en Scholæstat
författat, utan at någon wisshet är, om wederbö-
rande alt så riktigt och tillförläteligen upgifwit,
hwarmedelst en del Scholars och Scholæbetienters in-
komster och löner ansentligen blifwit ökte, men åter
en dels förringade och aldeles borttagne, såsom ock
then andel Hållgonshyl, som af urminnes tider wa-
rit anslagen fattige Scholæbarn til hielp, är them
frångången, jemwål ock mycken oreda och olikhet uti
jämef-

jämteningen Kloockarne emellan förorsakas, alt emot
ofwanbemelte Kongl. Resolutioner, Presterskaptets
Privilegier åhr 1723, samt flere Kongl. Bref och För-
ordningar; Ty pröfwar Kongl. Majt wid sadane om-
ständigheter i Nader skialigt, thet bör then åhr 1737 uti
Skåne stedde Hållgongskylde jemteningen, och then i
följe thet af utfärdade nya Scholæstaten icke blifwa
beståndande, eller komma til efterlesnad; Men i thet
stället erachtar Kongl. Majt rättwist och med förra
Kongl. Förordningarne aldeles enligit, at Scholarne
i gemen, samt hwarje Stads Schola, Scholæbetien-
te och Discipular i synnerhet, ei allena böra oförtryckt
så behålla hwad the nu efter gamla inrättningen
werckeligen innehafwa, utan ock återbekomma alt
hwad them på hwarjehanda sätt kan wara af Håll-
gongskuld, Kläckarebohle eller Hemmans Råntor i-
från gånge, som för kriget och äldre tider wittersligen
eller bewisligen warit them anslagit, utan anseende
til hwem thet nu för tiden innehafwer, och at inga
Hemman, af hwad natur the äro, som för Hållgon-
skuld äro satte, må undandraga sig Hållgongskulden til
Scholarne utgiöra, under hwad prætext thet wara må,
så at Scholarne måge nieta thetas tilständiga rätt och
inkomster i alla måtto oförkränckt, hwaröfwer Lands-
höfdingarne med Consistorium och Magistraterne hwar
i sin Stad böra hafwa noga inseende, och skyndesamne-
ligen så föranstalta, at hwad som Scholarne i så måtto
här af nu icke ännuuta, må genast och utan uppehåll,
efter noga stedde undersökning uti hwarje Stad, komma
them behörigen til godo; Och hwad Kloockarne angår;
Så

Så emedan the som bo närmast in til Städerna /
måste lämna all Hällgongstylden til Scholarne, men
the ifrån Städerna aflagnare kläckare i Skåne / then
samma hel och hållen nitta; Ty wil Kongl. Maj:t i nå-
der hafwa anbefalt Landshöfdingarne i Skåne och
Consistorium, att liknätigt Kongl. Maj:ts nådigste
Resolution, af then 1. Augusti 1720. 24. §. / på Pres-
terskapets besvär ifrån Lunds Stift, med wiså De-
puterade af alla Fjora Stånden ifrån Skåne / utan
tidens utdrägt i orten sammantråda / och sedan alla
wederbörande noga och fullkomligen blifwit hörde / åt-
minstone innom 1739. åhrs slut / hos Kongl. Maj:t med
underdånigt projes& inkomma / huru / til en jämnlit-
hets erhållande emellan Kläckarne uti Spannemåhls
lesiverantsen / thet quantum, som Scholarne in natu-
ra tillslagit är / på samtelige Kläckarne i Skåne pro-
portionaliter bör indelas / på thet then ena så wäl som
then andra må hafwa nödigt uppehälle / börande om
sielwa sättet / huru then ena Kläckaren til then andra
skal gifwa ifrån sig penningar efter wardgången / eller
Hällgongstyld in natura, i orten öfwerenskommas och
wid jämknings förrättningen afgöras / såsom thet
bäst och beqvämligast kan stie / dock at wid thenna
jämkning Kläckarne i Skåne emellan / icke något må
stie emot någons tillståndiga rätt; Men then andehl
Hällgongstyld / som en del Capellaner innehafwa / bör
rättmätigt komma Kläckarne uti jämkningen til aodo,
så wida then ej af början är tagen af thet som Scho-
larne är anslagit / så then på sådan händelse bör til
F them

them återzä / do. t. at Commministri få behålla then Säl-
gonstold wid Kläckerien the innehafwa tils the afgå
eller kunna blifwa befordrade.

64.

Kongl. Maj:t finner i nåder skidligt / at såsom
inga Tobaks- Spinnerier på Landet måge uprättas/
ej eller andre / än the som åtminstone årligen kunna
tillwärfka 14000. Stålp. af inrikes wärte eller inför-
skrifne blader; Så böra ej eller uti the Låhn och or-
ter / hwarest Spinnerier äro anlagde och uti godt
stånd satte / flere sådane Fabriquer, utan Communi-
cation med Landshöfdingarne / Magistraterna och the
förra werken / tilstådias och privilegieras, på thet /
at icke både the äldre och yngre werken måge stå-
das och sättias i lågerwall: åliggande thes utan
Wårt och Rikens Commerce-Collegium, wid in-
kommande ansöknigar om tillstånd til nya Tobaks-
Spinneriers inrättningar / at i underdånigt följte af
Wårt Rescript then 2. Decemb. 1735., referera hwart
särskildt måhl til Kongl. Maj:t med alla thes omständiga-
heter / och sedermera Kongl. Maj:ts nådige utslag theröf-
wer afwackta / innan något Privilegium til en så-
dan inrättning får utfärdas. Men hwad angår
thet / at Spinneriernes tillwerkade Tobak / skal med
wäg i repenningar och annor omkostnad i andra Stå-
der beswäras; Så ehuru väl thet anses oundwifeligt.
at innan stämplingen af Accis-Betienterne skiter / all
inrikes spunnen Tobak bör wid Spinnerierne up-
wågas /

wägas; på thet at thet af må kunna ärfaras/ huru
wida kwert och et Spinnerie/ til följe af Kongl.
Rescriptet then 24. Febr. 1724. ärligen tilwerckat
14000. Stålp. Tobak, såsom ock at kunna blifwa un-
derrättadt om thet quanto, som af Inrikes wärte
blader tilwärfas; Hwilken wägning altså bör stic;
Likwäl finner Kongl. Maj:t thet wara för Spinn-
terne mycket graverande, at then Inrikes spundne
Tobaken/ stal antingen wid affändandet ifrån then
ena/ eller wid anländandet til then andra Staden
wägarepenningar ärlägga/ widare än som Sälljaren
eller Köparen thet sielfwe åstunda/ och the sig af
Stadsens wäg betiäna/ så the icke kunna undgå wä-
garepenningarne til Staden at ärlägga/ och wil
Kongl. Maj:t förthenstuld/ at wederbörande annars
ingalunda må här med betungas.

65.

Emedan undersätarne nu så wäl som förr med
onödige brefs inlösande ifrån Utrikes orter beswäras/
och thet påsyftade ändamålet således ej funnat är-
hållas thet med/ at här i Riket allenast Post-porto
för the hit ankommande breswen skulle betalas; Ty
anhåller Borgare. Ståndet i underdånighet/ at alla
Utrikes bref måtte betalas på then ort/ ifrån hwil-
ken the affändas/ nämligen här i Sverige och i
Hamburg, hwarunder jämnwäl breswen til och ifrån
Helsingöhr och Pommersta Städerna samt Wismar
måtte inbegripas/ samt at til then ändan fremman-
de

de' bref af Swenska Commissarierne i förbemäl-
te orter icke måtte emottagas / förre än bref-por-
to thesfore är thestades betald / äfwen som frem-
mande macters Påst-Ampter giöra emot Oss. Men
om brefsven til andra orter längre bort äro destine-
rade, hwar för sig sielf ta then anstalt bör förfoga /
thet sådant Utrikes Påst-porto betales / at the Frem-
mande thet med ej belastas. Kongl. Maj:t wil här-
om med thet första i nåder förordna / sedan Ches och
Riksens Cancellie Collegium med sitt underdånige
Betänckande inkommit.

Kongl. Maj:t förblifwer i öfrigit samtelige Stä-
derne med Konglig Ynnest och Nåde alt.d wäl bes-
wägen. Datum ut supra.

FRIEDRICH.

www.books2ebooks.eu